

som ifjor blev behandlet her i Thinget, kan efter min Opfattelse af Grundlovens § 100 endnu ikke være forelagt Hs. Majestæt til Bekræftelse paa regelmæssig Maade; thi Hs. Majestæts Beslutning derover kan først tages, efterat Sagen har været behandlet her i Thinget 2 Gange. For at støtte denne Formening, skal jeg have den Ære at oplæse Grundlovens § 100, idet jeg iøvrigt maa beklage, at hverken den ærede Indenrigsminister eller nogen anden af Ministrene er tilstede i dette Dieblif, for at vi kunde erholde de fornødne Oplysninger, af hvilken Grund jeg ogsaa vil tillade mig at spørge den ærede Formand, om det ikke skulde være muligt at udsætte denne Sags Afgjørelse, indtil en af Ministrene kom tilstede.

Grundlovens § 100, som vi vist Alle kjende, men som vi ikke kunne noksom lægge Mærke til, lyder saaledes: „Forflag til Forandring i, eller Tillæg til nærværende Grundlov fremsættes paa en ordentlig Rigsdag. Vedtages den derom fattede Beslutning i uforandret Skikkelse af næste ordentlige Rigsdag, og bifaldes den af Kongen“ o. f. v. Heraf fremgaar det altsaa aldeles klart, at der ikke er Spørgsmaal om nogen Sanction af Kongen, efterat Forslaget er behandlet af den første ordentlige Rigsdag, og det er af yderste Bigtighed, at dette fastholdes. Hs. Majestæt Kongen har opfordret os til at stride rask frem med det Hverv, som paaligger os, ligesom det fra alle Sider er anbefalet os, at vi snarest muligt skulle bidrage Bort til at danne den Heelstats-Forening, som skal fremkomme, og Ministeriet har i disse Dage udtalt Ord, som end yderligere maae opfordre Enhver især til at bidrage Sit dertil. Jeg for mit Vedkommende befinder mig i den lykkelige Stilling at kunne sige, at jeg paa ethvert Trin af denne Sags Behandling har gjort, hvad der stod i et enkelt Medlems Magt for at fremme den. Jeg handler ikke af nogen som helst Mistillid til Ministeriet, jeg handler kun af dybt Overbeviisning om, at man fra begge Sider maa fremme Sagen paa en ligefrem og stimpel Maade. Men nu er det ganske vist, at dersom vi, ved at begynde en ny Forhandlingsrække om denne Sag,

ikke komme til noget andet Udfald end det, vi forrige Gang kom til, saa have vi forsinket Tiden, idet vi have udelagt een Behandling. Man vil maaskee sige, vi vide forud, at den Form, hvori denne Lov er bleven antagen, ikke kan eller vil finde Hs. Majestæts Bifald, men dertil svarer jeg: det veed ingen menneskelig Magt i dette Dieblif; det veed Gud, som styrer Menneskene, men vi Mennesker vide det ikke; vi vide ikke, hvilke Omstændigheder der til den Tid kunne bevæge Kongen til at indsee, at den Form, hvorunder vi have taget Beslutningen, er den bedste. Dersom jeg i dette Dieblif var i mindste Maade berettiget til at omtale Sagen i den Skikkelse, hvori den foreligger, saa skulde det være let for mig at vise, at netop den Bei, som Regjeringen har anvist os at betrede, slutter sig langt nærmere til den Form, hvorunder vi sidst have vedtaget Grundlovsforslaget, end til den, hvorunder det er forelagt nu. Saaledes som det sidst blev vedtaget, var der nemlig levet Tid til Overeenskomst, og Overeenskomst er jo den Bei, som Regjeringen har anvist os ved den Forordning, som jeg vel veed, at man ikke gjerne hører nævne her i Thinget, men, som jeg dog maa nævne, paa Grund af dens store Bigtighed for os, Forordningen af 26. Juli 1854. Efter min Overbeviisning er denne Forordning den Bro, hvorover vi skulle komme til Maalet, men, dersom vi nu ikke holde fast ved den Behandlingsmaade af Grundlovsforandringen, som vi engang have begyndt, saa tage vi Gelænderet bort fra den smalle Bro, men, da Ministeriet selv har slaaet Broen, kan det umuligt være dets Mening at tage Gelænderet bort. Naar dersom Ministeriet ønsker, at vi skulle forandre Behandlingsmaaden, maa det beroe paa fuldkommen Misforstaaelse af Forholdet og en Feiltagelse, som maaskee noget hidrører fra Rigsdagen selv; thi jeg kjender ikke den Form, hvorunder man sidst har afsluttet denne Sag. Som jeg allerede før tillod mig at antyde, skal jeg henstille til den ærede Formand, om der ikke maatte gives en saadan Udvei, at Beslutningen om, hvorledes denne Sag skal behandles, opfattes til en senere Tid. Beslutte vi først, at vi ville behandle denne